

ТЕОДОР СТЪРДЖЪН БОГ В ГРАДИНАТА

Превод от английски: Любомир Николов, —

chitanka.info

От пръв поглед личеше, че Кенет Кортни е крайно раздразнен. Никой не би се захванал тъй свирепо и упорито да копае езерце в градината си, ако няма хей-такъв зъб на някого. В случая ставаше дума за жената на Кенет, която си позволяваше да мърмори за дреболии. Фактът, че излезе напълно права, ядосваше Кенет още повече, защото трябваше да се сърди и на себе си. Добре де, *наистина* се прибра в четири през нощта. И *наистина* каза на Марджъри, че е работил до късно. Какво толкова? Просто невинна лъжа. Обаче лошото на лъжите е там, че хората — особено жените и началниците — имат навика да те правят за пет пари, ако узнаят. Добре де, добре; беше играл покер и загуби няколко долара.

Както винаги, Марджъри изкопчи всички подробности; но не спря дотам. Взе да цитира случай след случай на същото виновно поведение. Оказа се, че я дразнел не толкова самият покер, колкото лъжата. Хубава работа — та кой мъж би се хвалил пред жена си, че е загубил двайсет и четири долара? Ех, добър щеше да е животът, ако приемаше обясненията му без всичките тия фойерверки. Поне нямаше да му се налага да бяга в градината и да избива яда си върху кирката и лопатата.

Тъкмо бе стигнал до тази точка от мисления си монолог, когато лопатата глухо издрънча върху Ракна.

Естествено, той не знаеше нищо за Ракна. Ако знаеше, щеше незабавно да спре. А можеше и да продължи. В крайна сметка нещата не се развиха чак толкова зле.

Така или иначе, в момента проумя само едно — че пред него се е изпречило нещо кораво и доста едро и няма как да изкопае езерцето, ако не го отстрани. *Точно* сега ли трябваше да се случи, горчиво помисли той. Днес всичко вървеше накриво.

Захвърли лопатата и тръгна по градинската пътека към къщата. Колкото и да беше ядосан, възхищението от градината поразея унилите му мисли. Тя започваше досами къщата, почти като част от нея, и водеше надолу към малко дере. Чрез грижливо подреждане на дърветата и шубраците Кенет бе направил тъй, че малкият парцел да изглежда двайсет пъти по-голям.

Добре прикритият алпинеум бе потайна тема на целия ансамбъл; рано или късно човек се натъкваше на тази каменна градина, но дори и когато не я виждаше, изкусното разположение на дървета и храсти

подказваше за нея. Имаше миниатюрно мостче и грамаден керамичен чайник — всичко както си му е ред. А щом човек попаднеше в каменната градина, погледът му неминуемо спираше върху потайната ниша край езерцето.

От месеци насам Кенет търсеше за тази ниша някакъв грозен стар идол; искаше да го сложи там, та да плаши хората. Нещо дребно и чудовищно в свършен и страховит контраст с околната красота. Беше решил да остави нишата празна докато не намери толкова грозна каменна физиономия, че като я види, всеки нормален човек да подскочи — е, не чак да избяга; Кенет не стигаше до подобни издевателства в шегите си! — но все пак да е някаква грозотия за чудо и приказ.

Влезе в лятната кухня — тя му служеше и като склад за инструменти — и взе големия лост. Като го чу, жена му излезе на прага.

— Как върви — запита тя с дежурния интерес на съпруга, която неотдавна е обсипвала мъжа си с не твърде приятни слова.

— Добре — отвърна той със също тъй фалшива небрежност.

— Видя ли? — победоносно възкликна тя. — Дори за такива дреболии ме лъжеш. Ако беше добре, нямаше да ти трябва лост. Там земята не е камениста. Защо не ми кажеш истината *поне веднъж*?

После се оттегли на собствена територия, за да остане насаме с възмущението си.

Кенет сви рамене. Какво друго можеше да очаква след цяла сутрин препирни. Поколеба се. След тоя коварен удар тя навярно плачеше. Такива са жените. Огън и вода едновременно. Добре де. Той пак сви рамене и пое назад с лоста. Сълзите могат да почакаат, мина му коравосърдечна мисъл. И без това край нямат...

Все пак съвестта малко го чоплеше. Тя май донякъде имаше право. Като че нещо му пречеше да ѝ каже — пък и на когото и да било — абсолютната истина. Тия лъжи уж бяха само безвреден навик, обаче му създаваха неприятности. Но какво да прави? Може би ако в бъдеще гледаше да внимава... ама защо пък толкова ще го заяжда, да ѝ се не види?

Както винаги вложи яда си в работа. Блъскаше, дърпаше и натискаше. Е, тая канара или каквото там беше, се оказа достоен

противник. Не като да дълбае меката пръст. Увлечен в текущи задачи, той взе да забравя Мардж и нейното мърморене.

Пъхна лоста дълбоко под кафявата грамада, напъна здраво и повдигна края с няколко сантиметра. Изрита с крак някакъв камък отдолу, отдръпна се да погледне и съзря невъобразимо грозно лице. Опули се, тръсна глава и пак се опули.

— Брей, да му се... ето го моят идол, точно където трябва. Откъде ли се пръкна, по дяволите? — запита той околните дървета.

Да, наистина тая кафява канара в недовършеното езерце се оказваше идол. И каква физиономия само! Грозна, но същевременно някак... Имаше в нея нещо лукаво, някакъв мрачен, изящен хумор. Чертите на лицето бяха волеви и аристократични, а нещо в извивката на ноздрите и отпуснатите тежки клепачи подсказваше на Кенет, че вижда съвсем реалистично изображение на комплекса за превъзходство. И все пак... дали не грешеше? Тия тежки клепачи... всеки от тях изглеждаше примижал хитровато пред някаква грандиозна и изтънчена шега. А дълбоките бръчки край устата подсказваха властолюбие, но и весел нрав. Лицето сякаш принадлежеше едновременно на престаряло момченце, спипано да краде конфитюр... и на същество, притежаващо силата да спре слънцето.

„Или часовника“ — помисли Кенет. Изтръгна се от вцепенението — това чудо направо го хипнотизираше с грозотата си — и го заобиколи, като чоплеше бучици пръст.

Лицето лежеше на една страна. Скоро откри, че не е само лице. Под него се гушеше тяло, два пъти по-малко от главата. Тялото приличаше на спиртосания зародиш, който бе зърнал веднъж на панаира. Имаше съсухрени крайници, издут корем и хлътнала гръд, сякаш премазана под чудовищната глава. Общо взето беше високо около метър и половина, широко метър и тежеше цял тон.

Прогонвайки остатъците от емоционалния махмурлук, Кенет се прибра и позвъни на Джо Манчинели. Джо имаше в автоработилницата си двутонен хаспел, който щеше да свърши работа.

— Джо — каза той когато се свърза, — искам веднага да дойдеш с камиона и големия хаспел. Слушай сега. Туй, дете ще го вдигаме, не е много за гледане. Да не се уплашиш!

— Убаво, Кен — рече Манчинели. — Лесен работа. Аз не плаши. Знайш мен.

Кенет обаче се съмняваше.

— На кого се обаждаш, скъпи? — подвижна Марджъри.

— На Джо Манчинели. Трябва ми помощ. Натъкнах се на... на голям камък, като копаех.

Ето, пак. Защо му трябваше да го казва?

Марджъри влезе в стаята и сложи ръце на раменете му.

— Така е много по-добре, миличък. Виждаш ли, че не било чак толкова страшно да кажеш истината?

Очите ѝ бяха леко зачервени и изглеждаше много красива. Той я целуна.

— Аз, такова... ще се постарая, скъпа. Май си права. — Обърна се и тръгна към бараката, като си мърмореше: — Ама че работа. Излъжеш ли я веднъж, вдига врява до небето. Излъжеш я пак, а тя се радва. Върви, че разбери...

Закова на кръст няколко летви, за да подпрат хаспела и ги помъкна към алпинеума. При вида на полузаровения идол отново го побиха приятни тръпки. Вгледа се по-внимателно. Идолът изглеждаше стар като света и изваян... всъщност изваян ли беше? Ако природата можеше да създава статуи, човек би решил, че тъкмо този е нейно творение. И същевременно тъй безупречен! Кой жив скулптор би успял да извае толкова зловеща творба? Кенет бе виждал чудовищата по стрехите на катедралата Нотр Дам в Париж и досега ги смяташе за връх на грозотията. Но това тук... Той сви рамене, върна се към бараката за тел и на половината път срещна Джо. Джо се превиваше под товара на дълга верига.

— Здравсти, приятел. Де го туй, голямото?

— Към края на градината, Джо. Как тъй дотърча толкова бързо?

— Искал да види туй, дето плаши Джо Манчинели — изпъхтя Джо.

— Е, иди да го видиш сам. Заровено е наполовина. Приготвил съм летви. След малко идвам и аз.

На влизане в бараката Кенет се ухили като чу как откъм алпинеума изригнаха многоезични проклетия. Когато излезе с телта, той подвижна:

— Уплаши ли се, Джо?

Отговорът долетя глухо:

— Аз не плаши. Аз съжалява дето дошъл. Обаче не плаши.

Кенет се разсмя и тръгна надолу. Преди да направи и пет крачки, чу звук като излитане на грамадна тапа от шампанско и Джо Манчинели дохвърча по пътеката тъй стремглаво, сякаш го гонеше някой от съдружниците на дявола.

— Хей! Чакай малко! — подвижна Кенет със смях. — Какво стана? Хей!

Хвърли се напред и сграбчи италианеца през кръста. Двамата спряха сред облак прах.

— Кротко, мой човек — рече Кенет. — Кротко.

— Хаспел там долу. Ти като свърши работа, обажда се и аз идва го вземе. Онуй нещо не пипвам!

— Добре, добре. Но какво стана?

— Ти никому не казва?

— Разбира се, Джо. Никому.

— Аз вижда онуй лице. Много лошо лице. Аз може уплашил, може не. Викам на онуй лице: „Аз не харесва теб. Тъй. Плюе аз на теб. Тъй. Пу!“ — От спомена Джо пребледня и преглътна на сухо. — Онуй нещо цяло трепери като желе, после прави уста ей-така — Джо сви устни — и... пу! Плюе на мен. Тъй. Сега аз си отива.

— Сънувал си — неуверено каза Кенет.

— Може сънувал. Обаче сега отива на църква. Цял се полее със светена вода. Пали дузина свещи. А пък утре ти носи динамит да видиш сметка на онуй чудо.

Кенет се разсмя.

— Зарежи, Джо. Сам ще се погрижа за дъртата мутра. Без динамит.

Джо изсумтя, върна се в камиона и го подкара тъй рязко, че едва не изрони предавките. Кенет се ухили и вдигна телта.

— Аз не плаши — каза той и пак се разсмя.

Очевидно произшествието бе развеселило не само него. Дъртата мутра, както бе нарекъл идола, определено имаше нови, още по-дълбоки бръчки около стегнатите си аристократични устни. Зрителна измама, разбира се.

— Знаеш ли — дружелюбно каза Кенет — ако *наистина* беше жив, от теб щеше да излезе симпатично псе.

Разрови под идола и провря телта докъдето можеше да стигне. Лежеше по корем, пресягаше се и подпираше с рамо тежката маса,

когато я усети леко да хлътва. Дръпна ръце, изтъркаля се и видя как дъртата мутра плавно се свлича обратно в ямата.

— Брей, че си дявол! — изръмжа той. — Без малко да ми видиш сметката. Бас държа, че го направи нарочно.

Лицето на идола определено му се хилеше.

„Плюе на мен“, бе казал Джо. Е, май и Кенет нямаше да остане по-назад. Вдигна високо буца пръст, изхрачи се шумно и затъкна буцата между подигравателно извитите устни на идола. Раздаде се малка, но мощна експлозия и Кенет се озова проснат по гръб на два метра от ямата.

Трябва да кажем, че Кенет Кортни не беше филмов герой, а най-обикновен шофьор в най-обикновена транспортна фирма. Ала в своето скромно, но задоволително минало бе открил, че когато усещаш онези противни студени тръпки в стомаха, най-доброто е да се усмихнеш на врага. В девет от десет случая въпросният враг се стъписваше. Тъй че той се подпря на лакът и отправи към идола дружелюбна усмивка.

Усмивката му посърна още щом видя устата на идола. Долната устна трепереше като на гневно дете или кондуктор, готов да спипа пътник без билет. После изведнъж се затвори. Челюстите зашаваха и в ямата около бузите се посипаха бучици пръст.

Силно потресен, Кенет стана на крака и пристъпи към идола.

— Бих те заровил още сега, простако, ама си в моето езеро. Марш навън!

Яростно се зае да намества хаспела над идола. С удивителна бързина закрепил веригата и започнал да тегли. За свое учудване открил, че идолът излиза съвсем лесно — сякаш тежеше не повече от стотина килограма. Спря да върти и се изправи.

— Брей, че си копеле! — възкликна той. — Значи реши да помагаш, а?

Така си беше. Съсухрените ръце и нозе на идола упорито се бореха да повдигнат масивната глава. Пред очите му обтегнатата верига се отпусна. Но вече нищо не бе в състояние да го учуди.

— Добре, мой човек — викна той и задърпа. Идолът се повдигаше все по-нагоре, а летвите пращяха и потъваха в меката пръст. Най-сетне статуята излезе навън. Като прецени точния момент, Кенет рязко отпусна, идолът се претъркаля с мек тътен и заби лице право в нишата. Кенет се ухили.

— Стой си там, мой човек — заръча той. — Инак си още по-грозен.

Мета веригата на рамо и я помъкна към бараката.

Когато се върна с маркуч, идолът гледаше напред.

— Обективно погледнато — дружелюбно каза Кенет, пръскайки грозното ухилено лице, — не те упреквам. Откъм кърмата все пак си малко по-представителен; но пък тъй изглеждаш далеч по-симпатичен.

Примираше от страх, но за нищо на света не би го показал дори и пред някаква стара статуя.

— Така е по-добре — каза идолът и примига, за да очисти калта от очите си.

Кенет немошно седна върху маркуча. Това вече бе прекалено.

— Недей да седиш и да ме гледаш тъпо! — раздразнено каза идолът. — Освен това може да хванеш простуда от тоя маркуч.

Кенет шумно въздъхна.

— Това е прекалено — изпъшка той. Усещаше как го обзема истерия. — Аз... аз... след минутка ще се събудя от мириса на кафе и бекон. Не вярвам, че има някакъв дърт идол, че ми говори и че...

— Стани от маркуча — рече идолът, после добави двусмислено: — И вземи да го затъкнеш.

Кенет стана и разсеяно взе да изстискава панталоните си.

— Що за твар си ти?

— Бог съм — каза идолът. — Викат ми Ракна. А на теб?

— К-кенет Кортни.

— Стига си пелтечил, човече! Няма да ти сторя зло. Какво толкова, не си ли виждал бог?

— Не — призна Кенет, малко облекчен. — Не приличаш на... нали ме разбираш... — Изведнъж нещо в невероятно дълбоките очи на бога го успокои и стана съвсем лесно да говори. — Мислех, че боговете живеят нейде из облаците. И колкото съм чел за тях, все става дума, че идвали на земята сред огън и мълнии или под образа на животни...

— Дрън-дрън — каза богът.

Кенет се сепна.

— Ама боговете не говорят така... ъ-ъ-ъ... нали?

— Не ме ли чу? — запита Ракна. — Да не мислиш, че съм лъжец? — Погледът му прониза Кенет, който болезнено примижа. —

Като теб. Създаден съм от простички хорица, които мислеха простичко и говореха също така. Не на твоя език, разбира се, и не в твоето време. Но хората горе-долу са си все същите. Еднакво мислят, нали разбираш.

— Добре де, на кои хора си бил бог?

— О, и да ти кажа, няма да разбереш. Доста отдавна изчезнаха. Един от тях беше погребан до мен. Убиваше ми с пищяла си точно в... няма значение. Както и да е, от тях вече няма и помен. Земята, знаеш, е доста отдавна. А пък хората идват и си отиват.

— Тогава откъде знаеш английски?

— Знам каквото знаеш ти, което, между нас казано, не е много. Знам и разни други неща. Мине ли ти някоя мисъл през куфалницата, усещам каква е. Караш камион. Жена ти се казва Марджъри. Много е умна; знае да пресмята бюджета, калориите и други работи. Смята те за лъжец.

— Ако си бог — побърза да смени темата Кенет — защо не се изрови самичък?

— Слушай, тъпако, кой ти е казал, че искам да се изровя? Не може ли един бог да подремне мъничко от време на време?

— Да подремне ли? Откога спиш?

— Нямам представа. Сигурно стотина-двеста милиона години. Като видя звездите, ще ти кажа.

— Че по онова време и Земята не я е имало!

Ракна се ухили.

— Видял ли си, та приказваш?

Кенет пак седна, този път на сухо. Краката не го държаха.

— Хм-м-м... Както виждам, пак има парни двигатели. Електричество? Да. Ама вие добре се справяте. Атомна енергия? Нищо де, скоро и тя ще дойде. Левитация? Транс...

Кенет имаше неприятното чувство, че го четат като вестник — при това вчерашен. Стана му малко досадно, но от очите на Ракна продължаваше да извира безметежност. Страхът окончателно го напусна и той се изправи.

— Слушай. Всичко това ми дойде прекалено. Мене ако питаш, може да си някой дебелак от цирка. Или пък да са ти пъхнали някъде високоговорител.

Изад сбръчканите бузи на Ракна долетя доволен кикот.

— Аха! — избоботи той. — Цял-целеничък скептик! Знаеш ли какво сполетява простосмъртните, като вземат да стават нахални? Плащат си със страдания. По най-различен начин. Например мога да увелича плътността на костите ти, та собственият ти скелет да те премаже. Ето така.

Дълбоките очи се впиха в Кенет и той рухна на земята, премазан от непоносима и нарастваща тежест.

— Или пък да преместя очите ти върху пръстите, та да гледаш с ръцете си.

Кенет отново се озова на крака. Гледаше земята, макар че стоеше с вдигната глава. Видя как светът се люшна наоколо, когато вдигна ръце към лицето си. Той изкрещя от неописуем ужас.

— Или — добродушно продължи богът — да довърша езерцето вместо теб и да те удавя в него.

Кенет цопна в плитка вода там, където преди миг не бе имало нищо. Главата му се блъсна в корава бетонна повърхност и той остана да лежи, пляскайки с ръце. Ненадейно откри, че отново стои пред идола. Дрехите му бяха сухи; очите на място; всичко изглеждаше съвсем, съвсем нормално. Освен онзи проклет идол и чисто новото езерце. Цялата работа бе станала за около осем секунди.

— Или... — изрече идолът.

— Добре де, добре — немощно избъбри Кенет. — Предавам се.

— Така те искам — ухили се Ракна. — А сега слушай. Не искам да мислиш, че ти желая злото! Нищо подобно. Но за беда съм създаден горе-долу по образ и подобие на човека. Единствените ми недостатъци са чисто човешки и макар че значително съм се усъвършенствал, все още ги притежавам. Един от тях е суетата. Също като теб не обичам да ме наричат слабак. Ако някой рече, че си пъзльо, ще го цапардосаш; е, и аз също. Разбра ли?

Кенет кимна.

— Тъй. От теб искам само мъничко уважение. Дръж си устата затворена; нямам нищо против хорското възхищение, но не искам да ставам музеен експонат. — Внезапно по масивните черти се изписа присмехулно съчувствие. — Виж какво, Кенет, бях малко грубичък с теб. В края на краищата, ти ми намери доста удобно местенце. Мога ли с нещо да ти помогна?

Дружелюбните вълни от очите му пак прогониха страха. Кенет спря да трепери.

— Ами... не знам. Имам си добра работа и комай всичко останало.

— А жена ти? Напълно ли си щастлив?

— Че как иначе. Е, право да си кажа...

— Не влизай в подробности. Всичко знам. Тя те нарича лъжец и е права, а ти понякога искаш да се промениш. Искаш ли да направя тъй, че да не знаеш що е лъжа? Мога да го сторя.

— Искаш да кажеш...

— Искам да кажа, че когато ти задават въпрос, ще можеш да отговаряш единствено истината. Колко пари имаш, какво си правил онази вечер в Денвър... — Тук Кенет глухо изстена. — ... какво мислиш за началника...

— А, не! — каза Кенет. — Не ми звучи много добре.

Ракна се ухили.

— Ясно. Дай да направим така. Каквото кажеш, ще бъде истина. Ако кажеш на черното бяло, значи е бяло. Ако кажеш на жена си, че вместо да играеш покер, си работил до късно, точно така е било. Схващаш ли?

Това вече допадна на Кенет.

— Дума да няма, Ракна, сече ти пипето. Можеш ли да го направиш?

— Вече го направих — каза Ракна. Гледай сега. Виждаш ли тоя хаспел, с който ме измъкна?

Кенет се озърна.

— Аха.

— Кажи ми сега, че не е тук, а в бараката.

— В бараката е — послушно изрече Кенет.

Хаспелът изчезна. Откъм пътеката долетя метално дрънчене. Ракна се ухили.

— Еха-а-а! — провикна се Кенет. — Чистата истина. Хиляди благодарности, Ракна. Страхотен си.

— Моля, моля — отвърна богът. — А сега изчезвай. Искам да поразмисля.

Кенет пое по пътеката с бодра стъпка и без следа от предишното униние. Ракна се загледа подир него и гърлено се изкиска.

— Ама че наперен дребосък. Голям майтап ще падне.

Той се отпусна и разсеяно плъзна ум към далеч по-важни дела.

Когато зави по пътеката и изчезна от загадъчния взор на стария Ракна, Кенет изведнъж забави крачка и се позамисли. Та това просто бе невъзможно! Обзеха го дълбоки колебания. Можеше или да се върне и да види дали наистина в градината му има бог, или да приеме на вяра всичко станало, или пък да я кара постарому и да се помъчи да забрави цялата история. Най лошото беше, че ако всичко се окажеше сън, сигурно бе смахнат. А ако не беше сън, кой щеше да е смахнат? Той сви рамене. Свикнеш ли веднъж с мисълта, че имаш бог в задния двор, става дори забавно. Чудно, как ли смяташе онова дърто магаре да докаже могъществото си като накара Кенет да говори чистата истина? Не че беше вярно, разбира се.

Марджъри го чу да влиза в къщата.

— Побързай да се измиеш, скъпи — строго подвикна тя. — Вечерята е сервирана!

— Тутакси, малката!

Той се изми набързо, облече чиста риза и слезе в столовата. В една от чиниите върху масата имаше ряпа. Кенет се навъси. Жена му забеляза и виновно измънка:

— О, скъпи, забравих. Ти не обичаш ряпа!

— Не ставай смешна — благовъзпитано излъга той. — Страшно я обичам.

Още преди да довърши, презряната ряпа сякаш придоби най-изтънчено вкусово съвършенство. Устата му се напълни със слюнка, цялото му същество крещеше за ряпа — ряпата бе най-прекрасното, най-хранителното и апетитно ястие, слагано някога върху човешка трапеза. Обожаваше я.

Леко стреснат, той седна и се захвана лакомо да яде — най-вече ряпа.

— По-вкусно нещо не бях ял — каза той на доволната Марджъри.

Речено-сторено. *Така си беше.* А между другото, вечерята бе съвсем скромна — една от ония трапези, с които добри домакини като Марджъри Кортни компенсират разноските за вчерашното пиле по градинарски. Комплиментът дълбоко я поласка.

— Сигурно страхотно си се потрудила, за да спретнеш такава вечеря — каза Кенет с пълна уста. — Трябва да си уморена.

Изведнъж тя усети, че е поизморена. Кенет остави вилицата.

— Ама ти *наистина* ми се виждаш уморена, скъпа.

По свежото ѝ личице изникнаха бръчки.

— Мила! — тревожно възкликна той. — Ти си страшно уморена!

— Не знам какво ми става — объркано каза тя.

— Марджъри, скъпа, ти си болна. Какво ти е?

— Не знам — немощно промълви тя. — Изведнъж се почувствах...

Главата ѝ клюмна на масата. Кенет я грабна.

— Кротко, малката. Ще те отнеса горе. Дръж се. Ще те сложа да легнеш и ще повикам лекар.

Той прекоси столовата и тръгна нагоре по стълбата.

— Толкова съм тежка... — прошепна тя.

— Глупости! — отсече той. — Лека си като перце!

Тялото ѝ сякаш излетя от ръцете му. Кенет бе стигнал средата на стълбището и тъкмо повдигаше крак. Внезапното изчезване на товара му подежда като юмручен удар. Той се преметна и спря в подножието на стъпалата.

Цапардоса се яко и за момент не виждаше нищо друго, освен звезди.

— Мардж! — промърмори той. — Добре ли си? Кажи ми, че си добре!

Жален крясък го накара да се опомни. Марджъри бавно се търкаляше към него отскачайки от всяко стъпало съвсем леко — като падащо перце. Той замаяно посегна и я хвана за ръката. Тя плавно полетя към него и двамата се озоваха проснати един до друг.

— О, Боже! — изстена Кенет. — Какво ще правя сега?

Стана и се опита да ѝ помогне. Лекото дръпване за ръката я преметна високо над главата му. Тя плачеше тихо, истерично. Буквално влачейки съпругата си, Кенет мина в хола и я натисна върху дивана. После хукна към телефона.

Но когато отсреща долетя напевното „Централа!“, той остави слушалката, защото му бе хрумнала нова мисъл. Късче по късче успя да сглоби цялата безумна мозайка: обещанието на Ракна, пълната власт над истината — с две думи, цялата дивотия. В паниката на последните

минути почти бе забравил. Е, щом можеше да направи такива неща, значи можеше и да ги отмени.

Върна се при жена си, дълбоко пое дъх и каза:

— Ти не си болна. Тежиш петдесет и два килограма.

Марджъри скочи от дивана, замаяно тръсна глава и пристъпи насреща му. Кенет усети, че се задава буря.

— Що за шега беше това? — запита тя с треперещ глас.

Този път Кенет съобрази незабавно.

— Ама, скъпа! Нищо не ти се е случило!

Лицето на Марджъри се проясни. Тя помълча, после се върна в столовата и рече:

— Какво ни прихвана да ставаме насред вечерята?

— Нищо — каза Кенет и с това се приключи.

Чувстваше се изнемоцял; никак не беше спокоен с подобно могъщество. Забеляза и още нещо — можеше да накара жена си да забрави каквото и да било, но сам той продължаваше да го помни. Господи! Трябваше да внимава. Както винаги, от вълнението го мъчеше непоносимо главоболие и сега се почувства още по-зле. Марджъри забеляза.

— Има ли нещо, Кени? — запита тя. — Главата ли те боли?

— Не — механично отвърна той и думите му веднага се сбъднаха!

За пръв път Кенет се усмихна при мисълта за могъществото си. Не беше зле! Край на зъбобола, стомашните болки, тревогите в работата... работа ли? Божичко! Та той беше богат! Ето!

— Марджъри — каза той, докато тя слагаше две бучки захар в кафето му, — имаме двайсет хиляди долара в банката.

— Да, знам. Приятно, нали? Сметана?

— Знаеш ли? Че откъде знаеш?

— Глупчо! Как да не знам? Нали ти ми каза. Пък и мисля, че знам доста отдавна. Защо?

— Защо ли?

Кенет се стъписа. После сви рамене. С истината май беше така. Ако нещо е вярно, не се нуждае от обяснения, просто *го има*. Той допи кафето и бутна стола назад.

— Дай да идем на кино, малката.

— Чудесно — каза тя. — Само първо да измия чиниите.

— О, вече са измити — небрежно отвърна той.

Тя го погледна смаяно. Мина му през ум, че ако продължава така, ще я накара да го сметне за смахнат. Банката си е банка, обаче чиниите...

— Искам да кажа, че ги измихме — обясни той.

— А... вярно. Аз... добре де, да вървим.

Той се зарече занапред да кара по-кратко.

За Кенет Кортни това бе началото на три безумни седмици. Безумни, но, честна дума, страшно забавни. Всичко ставаше както трябва; всяка негова дума бе вярна, а ако нещо объркаше, имаше как да го оправи. Както онази вечер, когато караше грамадния си дизелов влекач през планините, а иззад завоя изхвъркна някаква лимузина и се насочи право между фаровете.

— Внимавай! — викна той на помощника си Джони Грийн, който дремеше отзад на кушетката. — Ще се блъснем!

Лимузината вече връхлиташе и предните брони буквално се докосваха, когато Кенет си спомни за силата.

— Разминахме се! — изрева той.

Разминаха се и още как! Колата изчезна и след миг стоповете ѝ примигаха в огледалото. Невероятно... но факт.

Все пак той се научи да внимава. Веднъж разсеяно подхвърли, че вали като из ведро. Заради тая грешка му се наложи половин час да търчи като луд насам-натам и да обяснява на хората, че всъщност няма никакви ведра, просто вали пороен дъжд. Случаят сигурно щеше да вдигне голям шум, ако не се бе сетил да обяви, че този ден изобщо не е валяло.

Влиянието му стигаше и на значителни разстояния. Една вечер случайно настрои радиото на станция, където някакъв сопран тормозеше ария от италианска опера тъй немилостиво, че Кенет непредпазливо отбеляза: „Тая май я лазят хлебарки!“. Трийсет секунди по-късно от радиото долетяха оглушителни писъци, които едва ли имаха някаква връзка с италианското оперно изкуство.

Трябваше да си мери думите. Нито един автор или оратор не се е пазил от изтъркани или двусмислени изрази тъй усърдно, както Кенет Кортни през седмиците на своето могъщество. Веднъж един негов приятел спомена, че е работил цял ден и добави: „Направо умирам“. Кенет пребледня и тържествено го закле *никога* да не казва така. Взе да

забелязва всяка дреболия в речника си: „Умирам от глад“, „Ти си луд“, „Приличаш на призрак“, „Мразя те“, „Липсват ти първите седем години“, „Ти си малоумен“, „идиот“ или „тъпак“.

Отначало Кенет бе твърде полезен. Седнал в креслото, вършеше цялата домашна работа — оправяше леглата, готвеше великолепни ястия, пренареждаше хола и обновяваше всяка дреха в къщата. Отлично. Но откри, че съпругата му не издържа на напрежението.

Марджъри виждаше недвусмислено, че работата е свършена, ала не помнеше да е сторила нещо — освен, разбира се, ако не го споменеше пред Кенет. В такъв случай ѝ се казваше съвсем искрено, че сама е свършила цялата работа. Но тя започна леко да се тревожи за паметта си; понякога имаше чувството, че напълно я губи. Няма как да сготвиш вечеря от шест блюда и да не помниш нищо друго, освен че си я сготвила; а дори и това трябваше да ѝ се напомни. Затова Кенет скоро остави дома под властта на пълноправната му господарка и взе да се забавлява другаде.

Никога — и пред никого — не спомена за Ракна и неговия чудесен дар. Защо? Защото не вярваше скептичната, деловита Марджъри Кортни да приеме подобна фантазмагория и това негово убеждение бе вкоренено тъй дълбоко, че изобщо не му хрумна да използва могъществото си. Досега тъй често го бе наричала лъжец с пълно основание, че той подсъзнателно се опасяваше от повторение на случая. Впрочем, *може би* опасенията му бяха дело на Ракна.

Така или иначе, буйството продължи три седмици. Кенет имаше куп пари, много свободно време — сега работеше само за удоволствие — и животът бе песен... в джазов ритъм, разбира се, но все пак песен. Не беше чак толкова зает с експерименти и забавления, че да не му хрумне за тържествено празненство. През една незабравима съботна вечер той слезе в града и организира епохален купон.

Само стар моряк, бивш войник или човек с могъществото на Кенет може да осъществи такъв запой. Не беше кой знае какъв пияч; но всеки път, щом го обземаше познатото противно замайване, той казваше, както си му е редно: „*Не съм пиян. Малко подпийнах, обаче не съм пиян*“. И започваше отначало. Да не навлизаме в подробности; стига само да споменем, че на другия ден акциите на спиртните напитки скочиха с два пункта, а на разните лекарства против махмурлук — с шест до десет. През онази нощ от баровете в града не

излезе нито един трезвен човек. Кенет боядиса целия град в яркочервено и заедно с всички събутилници, които можеше да намери — а Кенет можеше всичко! — буквално пресуши градските спиртни запаси.

Прибра се на зигзаг в шест сутринта. Беше излочил около осемстотин литра огнени напитки и с дъха си би повалил здрав мъж от трийсет метра. Но изпитваше само приятно опиянение; дори не забрави преди влизане да оправи дъха си, казвайки, че е нежен като на бебе.

Когато залитна през прага и метна шапката наляво, палтото надясно, а себе си върху килима, Марджъри вече бе станала. Не каза нищо, което бе лош знак; само го заобиколи презрително и тръгна по стъпалата. Кенет я повика, но тя не спря.

— Ох-ох! — изпъшка той.

Тръгна след нея, затрудни се със стълбището и обяви, че е на горния етаж. Щом стигна там, натъкна се и на Марджъри. Събираше си багажа.

— Какво става? — поинтересува се той.

— Отивам на гости при мама — уморено каза тя. — Докато изтрезнееш.

— Да изтрезнея ли? — повтори той. — Ами че аз съм напълно трезвен!

Вярно беше, разбира се; но това не помогна. Фактът, че нещо е дълбоко и неоспоримо вярно, съвсем не означава, че една жена и съпруга ще го повярва. Тя продължи да си събира багажа.

— Чакай малко, скъпа! Не бях ли добър към теб? Какво искаш да сторя? Марджъри!

Беше слисан. За пръв път му погаждаше такъв номер.

Тя се обърна към него.

— Съжалявам, Кенет, но трябва да те напусна за малко. — После добави объркано: — Може би завинаги. Разбираш ли, нещо става с мен... с нас... през последните седмици. Не знам какво е, но понякога имам чувството, че си губя разсъдък. Забравям разни неща... пък и ти, Кенет! Не знам какво те прихваща да скиташ посред нощ и да вършиш разни странни неща. Онзи ден бях в хола и както гледах вазата от леля Миртъл, тя взе, че изчезна... изпари се хей-така.

И Марджъри щракна с пръсти.

Кенет тихичко изруга. Голяма грешка. Отдавна мразеше онази грозотия и един ден си спомни за нея както вървеше по пътя. Обяви вазата за несъществуваща, забравяйки, че жена му може да е в хола.

— Както виждаш, нуждая се от почивка, Кенет.

Тя се разплака, но продължи да тъпче куфара. Кенет се опита да я прегърне, ала тя го отблъсна.

През годините на брачния си живот Кенет бе разбрал, че единственият начин да сложиш край на подобна криза е да признаеш истината, да изпиеш до дъно горчивата чаша и да помолиш за прошка. Е, реши той, този път няма да е толкова трудно. Изобщо не му хрумна да й каже, че няма нищо, че не е нито гневна, нито изплашена. Идваше му на ум само един уместен начин на действие — да сподели своята тайна за бога в градината. Там бе коренът на бедата, значи там можеше да е и лекарството.

— Марджъри... всичко ще ти обясня.

— О, да — язвително рече тя. — Все така казваш.

Той преглътна обидата и опита отново.

— Скъпа, чуй ме, моля те. Както копаех езерцето...

В хода на разказа тя заряза куфара и седна на ръба на леглото. Думите му звучаха удивително искрено и го обзе радост като видя как по лицето ѝ постепенно разцъфва разбиране.

— ... та затуй снощи си рекох да го отпразнувам. Нямах да сторя никому зло, пък и да сторех, щях да го оправя. Видя ли? Затова не си тръгвай, миличка. Няма защо...

Последната забележка върна претоварения ѝ ум към факта, че се е готвила да напусне дома и живота му, преди да я прекъсне с тази история, тази... да, тази нелепа история. Помнеше, че му е била сърдита и това напълно ѝ стигаше. Ама че самодоволен тип — тъй отвратително прав във всичко. А Марджъри Кортни далеч не бе първата жена, която в гнева си отказва да приеме истината просто защото така ще се окаже неправа.

— Не вярвам нито думичка! — отсече тя. Изведнъж се отдръпна.

— Кенет... Мисля, че *не аз*, а ти си губиш разсъдък... О-о-о-ох...

Кенет осъзна, че ако продължи още малко така, тя съвсем ще си повярва. Това не биваше да се случи. Хвана я за ръката и я повлече надолу по стълбището.

— Ела — мрачно каза той. — Ще те запозная с един бог. Да видиш кой е побъркан.

Тя се дърпаше, но все пак му позволи да я поведе надолу по пътеката. Нямахше да повярва! Нямахше!

Когато стигнаха до езерцето, тя погледна Кенет в лицето. Беше изпълнено с мрачна решителност и това я изплаши. Не забеляза как старият Ракна се усмихна и вдигна каменните си вежди.

— Ракна! — извика Кенет. — Жена ми не вярва в теб. Как ще я убедиш?

Сломената Марджъри промълви:

— Та това е просто стара статуя... знам... миналата седмица видях това отвратително нещо... не може да говори... То е просто камък...

— Вярно, *за нея* съм камък — обади се Ракна. — Нали ти казах, че не искам никой да знае.

— Но... тя ми е жена! — възкликна Кенет.

— Какво? — трепна Марджъри.

— Виждаш ли — каза Ракна, — тя не ме чува. Мисли, че разговаряш с парче камък. — Богът се разсмя звучно. — Не я упреквам, че те смята за смахнат!

— Остави това — сърдито каза Кенет. — Ако не я убедя, че съм нормален, ще ме зареже. Просто не иска да ми повярва. Нали сам рече, че винаги ще говоря абсолютната истина? Защо не ми вярва?

— Кенет! — истерично изпъшка Марджъри. — Престани! Стига си разговарял с тази ужасна статуя! Моля те, Кенет!

Ракна пак се разсмя.

— Слушай, тъпако, не знаеш ли, че истината като такава съществува за ядосаните жени само ако е на тяхна страна? Колкото до моята помощ, сам си сърбай попарата. Нали сам я надrobi. За мен беше много забавно. А сега изчезвай. Можеше да е по-весело.

— Ах ти, дърт... Слушай, Ракна, дай да се разберем като хората — отчаяно замоли Кенет.

Ракна само се изкиска.

Изведнъж Марджъри падна на колене до Кенет. Погледна го изотдолу с разплакани, умоляващи очи. Беше невероятно красива... красива и трогателна.

— Кенет — изплака тя. — О, скъпи, обичам те... Винаги ще те обичам, каквото и да се случи, няма значение... — Разтърси я дълбока, тръпнеща въздишка и сърцето на Кенет взе да се топи. — Каж ми, че си добре, Кенет. Каж ми, че всичко е сън. О, Господи... Кенет! Аз съм твоя съпруга и плача за теб! Ти си полудял! Този идол... той има някаква власт над теб...

Кенет се свлече до нея и я прегърна. Ракна пак се изкиска... за последен път.

Кенет прошепна в ухото на Марджъри:

— Скъпа, всичко е наред! Аз съм напълно нормален, честна дума. Просто забрави всичко. Права си... няма никакъв Ракна. Това е обикновен каменен идол. Ракна няма власт над мен. Никаква сила не ми е дал...

Бъбреше каквото му хрумне, само и само да я успокои.

Тъй стояха коленичили един до друг — двама млади край невероятно древния каменен идол, който някога бе Ракна, бог с божествена сила. Сега каменният идол нямаше власт над Кенет Кортни, защото той бе изрекъл чистата истина.

И, разбира се, те заживяха щастливо. Ако ги навестите, Кенет може би ще ви отведе при алпинеума да видите грозния стар идол. По грубоватото аристократично лице е застинало изражение на печална насмешка. Ракна разбираше от ирония, дори когато бе за негова сметка. Между нас казано, Кенет продължава да лъже жена си.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.